

Kuratorium Oświaty
w Szczecinie

KOD UCZNIĄ

.....

**Konkurs Historyczny
dla uczniów szkół podstawowych województwa zachodniopomorskiego
w roku szkolnym 2019/2020**

Etap szkolny

Drogi Uczniu!

Przed przystąpieniem do rozwiązywania zadań prosimy, żebyś zapoznał się z poniższymi wskazówkami:

1. Masz do rozwiązania 30 zadań.
2. Zadania 2, 3, 5, 6, 8, 9, 10, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30 to zadania zamknięte. Każde zawiera **4 odpowiedzi**, z których **tylko jedna jest poprawna**. Znajdź ją i zaznacz krzyżykiem. Za każde z tych zadań możesz zdobyć 1 punkt.
3. W przypadku pomyłki błędną odpowiedź **obwiedź** i zaznacz poprawną. Jeżeli zaznaczysz więcej niż jedną odpowiedź bez wskazania, która jest prawidłowa, to żadna z nich nie będzie uznana.
4. **Zadania 1, 4, 7, 11, 14, 29 to zadania otwarte**. Odpowiedzi na te zadania udzielaj wyłącznie w arkuszu testu. Liczbę punktów, które możesz zdobyć za te zadania zapisano przy zadaniu.
5. Za rozwiązanie wszystkich zadań możesz otrzymać łącznie **34 punkty**.
6. Uważnie czytaj wszystkie polecenia.
7. Zapisz wszystkie istotne etapy rozwiązania każdego zadania.
8. Pisz tylko długopisem/piórem; nie używaj ołówka, gumki ani korektora.
9. Po zakończeniu pracy sprawdź, czy udzieliłeś wszystkich odpowiedzi.
10. Czas rozwiązywania zadań: **60 minut**.

Powodzenia!

1. Około 10 tys. przed Chrystusem na obszarze Żyznego Półksiężycza rozpoczęła się tzw. rewolucja neolityczna, polegająca na stopniowym zastępowaniu zbieractwa poprzez produkcję żywności. Wymień 3 skutki rewolucji neolitycznej. [3 pkt.]

A -

B -

C -

2. Egipcjanie mieli wielu bogów. Wskaż **błędnie** przyporządkowaną parę łączącą egipskiego boga z jego krótką charakterystyką. [1 pkt.]

A – Re – bóg słońca władca nieba.

B – Ozyrys – bóg wojny.

C – Izyda – żona Ozyrysa, bogini płodności, patronka rodzin.

D – Set – bóg pustyń, burz, ciemności i chaosu.

3. Wskaż, która z poniżej wymienionych bitew **nie** była toczona między Grekami a Persami. [1 pkt.]

A – bitwa pod Salaminą.

B – bitwa pod Maratonem.

C – Bitwa pod Platejami.

D – bitwa pod Cheroneą.

4. Napisz, z którym miastem związana jest poniższa legenda.

Ale w wyrokach przeznaczenia, jak sądzę, nieuniknione było powstanie tak ogromnego miasta i początek państwa największego po bogów potędzie: Westalka zgwałcona przemocą powiła bliźnięta, a za ojca potomstwa o niepewnym pochodzeniu, (...) podała Marsa. Ale ani bogowie, ani ludzie nie uchronili jej samej czy jej dzieci od okrucieństwa króla: kapłankę w kajdanach wrzucono do więzienia, a chłopców kazał król wrzucić w nurty rzeki. (...) Utrzymuje się podanie, że pływające koryto, w którym ci chłopcy byli wysadzeni, płytka woda osadziła na suchym miejscu i wilczyca biegnąca z okolicznych gór do wody na głos kwilących niemowląt skrzyła ku nim, zniżyła się i z taką łagodnością podała im sutki do ssania, że dozorca trzód królewskich znalazł ją liżącą chłopców językiem. Nazywał się podobno Faustulus. Wziął on niemowlęta do obory i dał żonie Larencji na wychowanie.

..... [1 pkt.]

5. Dokonaj analizy poniższej średniowiecznej ilustracji i wskaż, kim jest osoba centralnie na niej przedstawiona. [1 pkt.]

A – płatnerz (rzemieślnik wykonujący zbroje).

B – wasal.

C – senior.

D – ksiądz.

6. Wskaż wydarzenia **najpóźniejsze**. [1 pkt.]

A – upadek Akki – ostatniej twierdzy krzyżowców w Ziemi Świętej.

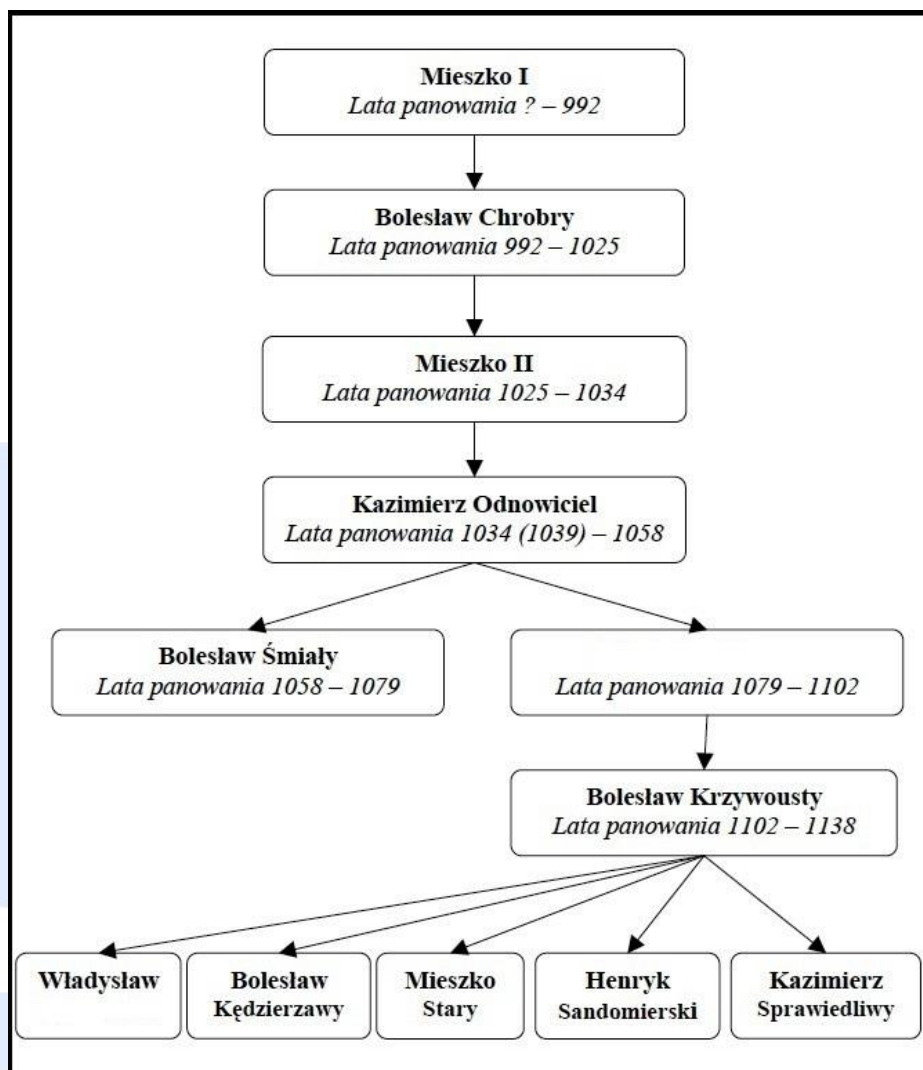
B – powstanie Królestwa Jerozolimskiego.

C – zawarcie konkordatu w Wormacji.

D – wybór Grzegorza VII na Papieża.

7. Napisz imię władcy, które zostało usunięte z poniższej tablicy genealogicznej Piastów.

..... [1 pkt.]

8. Wskaż, którą z wymienionych grup społeczeństwa średniowiecznego, symbolizuje sentencja: Ora et labora (módl się i pracuj). [1 pkt.]

- A – mieszczenie.
- B – rycerze zakonni.
- C – mnisi.
- D – chłopci.

9. Wskaż, która z ziem zaznaczonych na mapie Polski i Litwy z początków XV w., na mocy I pokoju toruńskiego z 1411 r., miała na czas życia Władysława Jagiełły i Witolda pozostać poza granicami państwa krzyżackiego. [1 pkt.]

- A
- B
- C
- D

10. Wskaż, która z wymienionych poniżej postaci historycznych, **nie** była jednym z wielkich odkrywców XV i XVI w. [1 pkt.]

- A - Vasco da Gama.
- B - Amerigo Vespucci.
- C - Ferdynand Magellan.
- D - James Cook.

11. Podaj nazwę ustroju państwa polskiego na podstawie charakterystyki organów władzy opisanych w poniższym źródle.

(...) Zjazd senatorów i posłów zwany sejmem (...) odbywa się następującym sposobem. Król rozpisuje listy do biskupów, wojewodów, większych kasztelanów, a nawet do tych mniejszych, którzy mądrością lub bogactwem przed innymi celują, uwiadamia ich o zwołaniu sejmku i skłaniających go do tego powodach, zapytuje o zdanie, czy sądzą to być z dobrem Rzplitej i gdzie ma być zwołany. (...) Po wybraniu czasu i miejsca, król uwiadamia przez starostę szlachtę każdego powiatu o czasie, miejscu i materyjach przyszłego sejmku, każąc jej wybrać deputowanych z zupełnym pełnomocnictwem stanowienia wraz z senatem w sprawach publicznych. Szlachta zbiera się wtedy po swych ziemiach i powiatach na zjazdy zwane partykularne, na których posłów wybiera (...). Po wybraniu posłów następują trzy inne zjazdy zwane generalne (...). Na tych zjazdach posłowie, biskupi, wojewodowie i kasztelani każdej prowincyi radzą o tym wszystkim, co ma być roztrząsane na sejmie, wolno tam każdemu zdanie swe otworzyć i powiedzieć, co sądzi być z pożytkiem królestwa lub swej prowincyi.

..... [1 pkt.]

12. Wskaż, kto doprowadził do powstania niezależnego od papieża kościoła anglikańskiego. [1 pkt.]

- A - Tomasz More.
- B - Anna Boleyn.
- C - Henryk VIII Tudor.
- D - Elżbieta I Tudor.

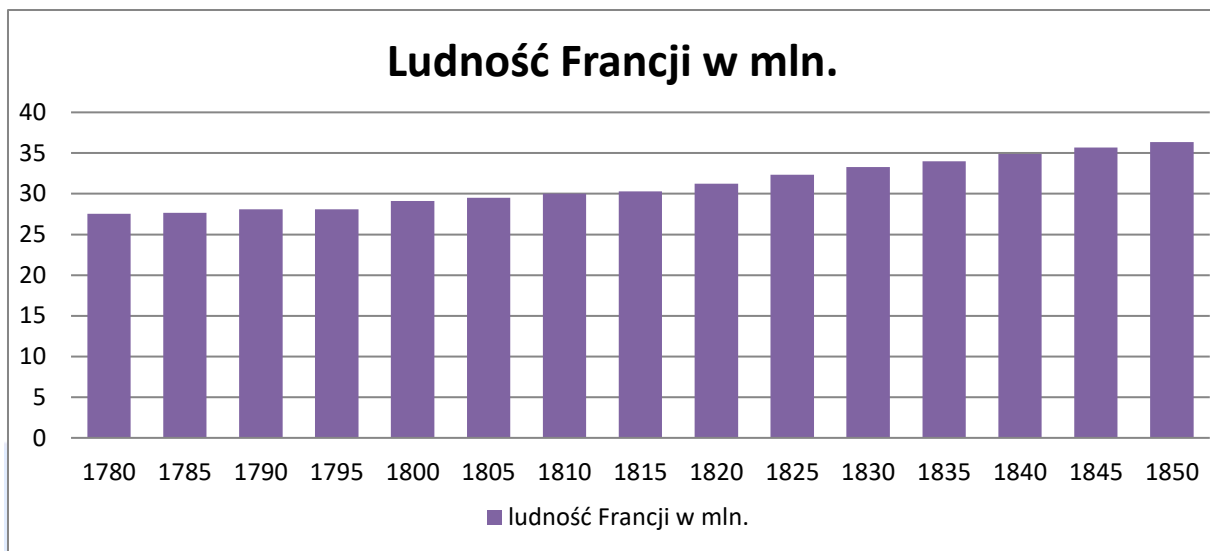
13. Wskaż, który z wymienionych poniżej polskich twórców był autorem słynnych „Kazań sejmowych”, postulujących w końcu XVI w. głęboką reformę ustroju politycznego i gospodarczego Rzeczypospolitej. [1 pkt.]

- A - Andrzej Frycz Modrzewski.
- B - Piotr Skarga.
- C - Paweł Włodkowic.
- D - Hugo Kołłątaj.

14. Dokonaj analizy danych statystycznych dotyczących ludności Francji w XVIII w. i XIX w. oraz odpowiedz na poniższe pytania.

Ludność Francji w mln.

1780	1785	1790	1795	1800	1805	1810	1815	1820	1825	1830	1835	1840	1845	1850
27,6	27,7	28,1	28,1	29,1	29,5	30	30,3	31,3	32,4	33,3	34	34,9	35,7	36,4

A – podaj o ile zmieniła się ludność Francji:

- między 1790 r. a 1795 r. -[1 pkt.]

- między 1815 r. a 1820 r. -[1 pkt.]

B – wyjaśnij co było przyczyną różnic demograficznych w przyroście liczby ludności Francji w latach 1790-1795 a 1815-1820.

.....

.....

.....

..... [1 pkt.]

15. Poniższa karykatura powstała w początku XIX w., przedstawia od lewej: Talleyranda, Roberta Stewarta (wicehrabia Castlereagh), Aleksandra I, Franciszka I, Fryderyka Wilhelma III oraz króla Saksonii Fryderyka Augusta I. Wskaż, które wydarzenie polityczne jest przedstawione na tej ilustracji. [1 pkt.]

- A – kongres wiedeński.
- B – rozbiory Polski.
- C – powstanie Związku Reńskiego.
- D – rewolucja francuska.

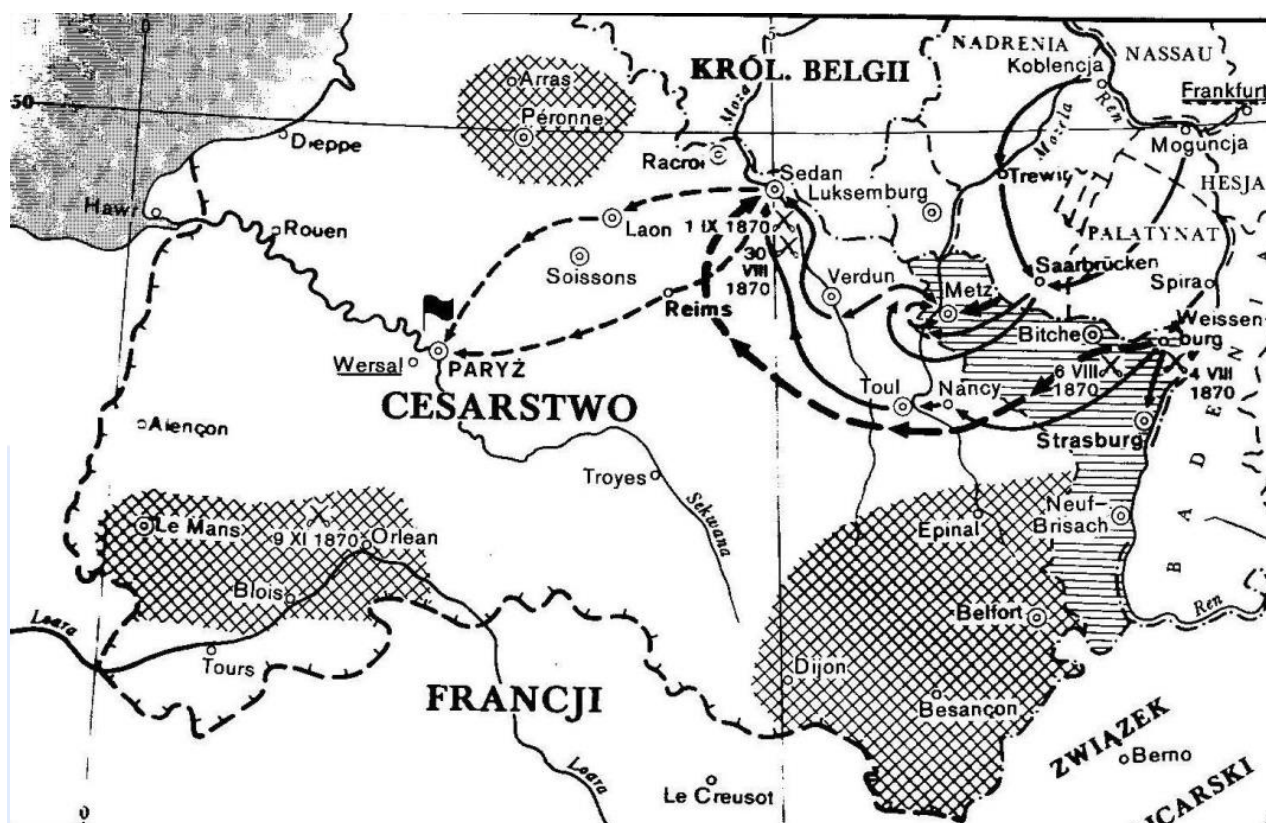
16. Wskaż, które z poniżej wymienionych haseł pasuje do XIX-wiecznej ideologii liberalnej.

- A – „rynek i handel powinny być wolne”. [1 pkt.]
- B – „przemiany, jeżeli już w ogóle muszą mieć miejsce, to tylko drogą ewolucji”.
- C – „fabryki winne być własności społeczeństwa”.
- D – „w społeczeństwie nie powinno być żadnych klas”.

17. Wskaz **błędnie** przyporządkowaną parę, polskiego polityka i XIX-wiecznego powstania, w którym brał on udział. [1 pkt.]

- A – Edward Dembowski – powstanie krakowskie 1846 r.
- B – Ludwik Mierosławski – powstanie wielkopolskie 1848 r.
- C – Jarosław Dąbrowski – powstanie styczniowe 1863 r.
- D – Adam Czartoryski – powstanie listopadowe 1830-1831.

18. Wskaż poprawny tytuł poniższej mapy, przyjmując, że liniami ze strzałkami zaznaczono ruchy wojsk, a skrzyżowanymi szablami miejsca bitew. [1 pkt.]

A – działania wojenne na froncie zachodnim w I wojnie światowej.

B – plan Schlieffena i jego modyfikacje.

C – wojna francusko-niemiecka 1870-1871.

D – przyłączenie Belgii do Prus w 1870 r.

19. Wskaż, w ramach, której organizacji działał w końcu XIX w. Józef Piłsudski. [1 pkt.]

A – Liga Narodowa.

B – Polska Partia Socjalistyczna.

C – Polska Partia Ludowo-Niepodległościowa.

D – Organizacja Bojowa SDKP.

20. Przeczytaj poniższy fragment tekstu źródłowego i wskaż jego bezpośrednie konsekwencje

(...) Królewsko serbski rząd musi potępić propagandę wymierzoną przeciw Austro-Węgrom, to znaczy wszelkie poczynania zmierzające w ostatecznym celu do oderwania od monarchii austro-węgierskiej obszarów do niej należących, oraz zobowiązuje się stłumić wszelkimi środkami budzące grozę następstwa tej przestępczej działalności (...) Ponadto królewsko serbski rząd zobowiązuje się:

1. Powstrzymać każdą publikację, która podburza do nienawiści lub pogardy wobec Monarchii i która ma za cel godzić w jej terytorialną całość.

2. Rozwiązać natychmiast organizację Narodowa Obrona i skonfiskować jej wszelkie środki propagandowe oraz postąpić w ten sam sposób z innymi organizacjami i związkami w Serbii, które uprawiają propagandę przeciw Austro-Węgrom (...)

6. Prowadzić przy współudziale organów delegowanych przez rząd C i K sądowe dochodzenie przeciw wszystkim członkom spisku z 28 czerwca, którzy znajdowali się na terytorium Serbii.

[1 pkt.].

- A – wybuch I wojny bałkańskiej.
- B – zamach w Sarajewie 28 VI 1914 r.
- C – wybuch konfliktu w Bośni i Hercegowinie.
- D – wybuch I wojny światowej.

21. W okresie międzywojennym wielkie znaczenie zaczęły odgrywać media masowe. Wskaż, które z poniżej wymienionych mediów nie miały w latach 1918-1939 masowego odbiorcy.

[1 pkt.]

- A – radio.
- B – telewizja.
- C – kino.
- D – prasa.

22. W filmie „Dyktator”, z którego pochodzi poniższe zdjęcie, amerykański aktor Charlie Chaplin sparodiował jednego z europejskich dyktatorów pierwszej połowy XX w. Wskaż, kogo parodiował Charlie Chaplin. [1 pkt.]

- A – Benito Mussolini.
- B – Józef Stalin.
- C – Adolf Hitler.
- D – Francisco Franco.

23. Polityka ekonomiczna władz II Rzeczypospolitej, mimo dużych problemów, odniosła wiele sukcesów. Wskaż, co **nie** jest osiągnięciem gospodarczym Polski okresu międzywojennego.

[1 pkt.]

- A – budowa portu w Gdańsku.
- B – budowa Centralnego Okręgu Przemysłowego.
- C – powstrzymanie inflacji i stabilizacja polskiej waluty – złotego.
- D – ujednolicenie linii kolejowych odziedziczonych po państwach zaborczych.

24. Wskaż, które wydarzenie powszechnie przyjmuje się za początek II wojny światowej.

[1 pkt.]

- A – niemiecki atak na Westerplatte w dniu 1 IX 1939 r.
- B – bombardowanie Wilna przez Luftwaffe 1 IX 1939 r.
- C – atak japoński na Chiny w 1937 r.
- D – atak ZSRR na Polskę 17 IX 1939 r.

25. Wskaż, który z wymienionych polityków **nie** był w okresie II wojny światowej premierem polskiego rządu na uchodźstwie. [1 pkt.]

- A – Władysław Sikorski.
- B – Józef Piłsudski.
- C – Tomasz Arciszewski.
- D – Stanisław Mikołajczyk.

26. Wskaż, co było jednym z efektów konferencji Wielkiej Trójki w Poczdamie w 1945 r.

[1 pkt.]

- A – ustalenie polskiej granicy wschodniej.
- B – ustalenie zasad funkcjonowania gospodarki światowej po II wojnie światowej.
- C – ustalenie treści traktatu pokojowego z Niemcami.
- D – ustalenie zasad okupacji Niemiec po II wojnie światowej.

27. Wskaż, które państwo powstało w okresie zimnej wojny. [1 pkt.]

A – Republika Federalna Niemiec.

B – Estonia.

C – Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich.

D – Czechosłowacja.

28. Wskaż, kiedy powstało poniższe zdjęcie, przedstawiające zabitego robotnika niesionego na drzwiach po ulicy Świętojańskiej w Gdyni. W powstałej wtedy piosence, która mówiła o tych wydarzeniach na Wybrzeżu, śpiewano: „Janek Wiśniewski padł...”. [1 pkt.]

A – grudzień 1970 r.

B – grudzień 1981 r.

C – sierpień 1980 r.

D – czerwiec 1989 r.

29. Napisz imię i nazwisko, jednej z osób przedstawionych na poniższej karykaturze. [1 pkt.]

[1 pkt.]

30. Przeczytaj poniższy fragment wspomnień Roberta Szumana i wskaż, którą z organizacji poprzedzających powstanie Unii Europejskiej, opisuje autor. [1 pkt.]

(...) Nie można było oczywiście podejmować natychmiastowych i równoczesnych badań ekonomicznych podstaw wszystkich sektorów europejskiej gospodarki. Z powodu trudności technicznych i braku przygotowania klimatu duchowego, trzeba było działać etapami, dokonywać wyboru. Dziedziną, która szczególnie nadawała się do przeprowadzenia takiego częściowego eksperymentu, były węgiel i stal. Wydawało się nam, że ich produkcja zawierała wszystkie warunki sprzyjające osiągnięciu pomyślnego wyniku w opracowaniach technicznych, a także skuteczności zarazem politycznej, jak i ekonomicznej. Przedmiot ostrego współzawodnictwa w przeszłości i aż do 1950 r. szczególnie nadawał się do współpracy pokojowej i konstruktywnej (...) Zawarcie trwałego związku kontrolującego produkcję węgla i stali oznaczało w efekcie odebranie każdemu z tak połączonych krajów możliwości nie tylko przeprowadzenia, ale także przygotowania wojny przeciwko pozostałym sojusznikom; nie można bowiem przeprowadzić wojny, kiedy nie posiada się swobodnego dysponowania energią i metalem, stanowiącymi podstawę wszystkich tego rodzaju przedsięwzięć.

- A – Europejska Wspólnota Gospodarcza.
- B – Europejska Wspólnota Energii Atomowej.
- C – Europejska Wspólnota Węgla i Stali.
- D – Rada Europy.